

Observații ale Camerei de Comerț Americane în România (AmCham România) în contextul consultării publice privind proiectele finanțate prin Fondul de Modernizare

Bold text nou

~~Strikethrough text eliminat~~

1. Schema de ajutor de stat și Ghidul Solicitantului privind sprijinirea investițiilor în noi capacități de producere a energiei electrice produse din surse regenerabile

#	TEXT DIN GHID/SCHEMĂ	# PAG. GHID/SCHEMĂ	OBSERVAȚII/SOLUȚII PROPUSE	MOTIVARE
1.	<p>OBSERVAȚII GENERALE</p> <p>1. Proiectul unic de investiții Conceptul "proiect unic de investiții" este specific ajutoarelor regionale, acordate în baza Art. 14 (Ajutoare Regionale pentru Investiții) din Regulamentul 651. În condițiile în care schema în discuție bazează pe prevederile Art. 41 (Ajutoare pentru investiții destinate promovării producției de energie din surse regenerabile), considerăm că verificarea nedivizării artificiale a proiectelor trebuie efectuată din perspective tehnice și comerciale, prevederile specifice ajutoarelor regionale nefiind relevante și nici oportune, în cadrul schemei de față. De altfel, ghidul pus în consultare prevede în mod corect definiția "proiectului unitar", evitându-se astfel divizarea artificială a proiectelor.</p> <p>Așadar, recomandăm eliminarea conceptului "proiect unic" din documentele care vor governa derularea acestui apel. În sprijinul recomandării, amintim că precedentă Schemă de ajutor de stat instituită de MIPE pentru POIM axele 6.1, 6.3, cu finanțare REACT EU, unde prevederile impun doar respectarea pragurilor per proiect și per întreprindere, astfel:</p> <p>"(2) Ajutorul de stat acordat în cadrul obiectivului specific 6.3 [...] în cadrul măsurii de finanțare REACT-EU, după caz, nu poate depăși 15.000.000 EUR/proiect de investiții. (3) În cazul unui solicitant care depune mai multe aplicații de finanțare, valoarea cumulată a ajutorului de stat nu va depăși pragul de notificare de 50.000.000 euro/întreprindere"</p> <p>2. Rata de actualizare Recomandăm indicarea unei rate de actualizare, pentru analiza financiară, care să fie folosită în mod unitar și care să reflecte realitățile economice la ora actuală (> 4%, rata folosită până în prezent în apelurile lansate).</p>			
2.	<p>Comisia de selecție constituită la nivelul furnizorului de ajutor de stat va verifica conformitatea administrativă și eligibilitatea ofertei, în baza grilei de verificare a conformității administrative și a eligibilității ofertei, prezentată în Anexa nr. 1 la prezenta schemă. După finalizarea procesului de verificare administrativă și a eligibilității tuturor ofertelor depuse în cadrul procedurii de ofertare concurențială ME va publica lista cu ofertanții acceptați, respectiv cu ofertanții respinși.</p>	<p>Schema art.22 alin 6 lit a)</p>	<p>Comisia de selecție constituită la nivelul furnizorului de ajutor de stat va verifica conformitatea administrativă și eligibilitatea ofertei, în baza grilei de verificare a conformității administrative și a eligibilității ofertei, prezentată în Anexa nr. 1 la prezenta schemă în termen de maxim 90 de zile de la data închiderii sesiunii de proiecte. După finalizarea procesului de verificare administrativă și a eligibilității tuturor ofertelor depuse în cadrul procedurii de ofertare concurențială ME va publica lista cu ofertanții acceptați, respectiv cu ofertanții respinși.</p>	<p>Pentru mai multă predictibilitate asupra calendarului de derulare al schemei, propunem introducerea unor termene pentru fiecare etapă de verificare. Termenele sunt doar exemplificative, ME putând stabili alte termene rezonabile în funcție de experiența altor scheme de ajutor de stat.</p>

3.	După finalizarea procesului de verificare tehnico-economică a tuturor ofertelor depuse în cadrul procedurii de ofertare concurențială, ME va publica lista cu ofertanții selectați pentru finanțare, respectiv cu ofertanții respinși.	Schema art.22 alin 6 lit b) paragraf 7	După finalizarea procesului de verificare tehnico-economică a tuturor ofertelor depuse în cadrul procedurii de ofertare concurențială, ME va publica lista cu ofertanții selectați pentru finanțare, respectiv cu ofertanții respinși în termen de maxim 60 de zile de la data comunicării listei cu ofertanții acceptați/respinși	Pentru mai multă predictibilitate asupra calendarului de derulare al schemei, propunem introducerea unor termene pentru fiecare etapa de verificare. Termenele sunt doar exemplificative, ME putând stabili alte termene rezonabile în funcție de experiența altor scheme de ajutor de stat.
4.	Furnizorul de ajutor de stat acordă ajutorul de stat după semnarea contractelor de finanțare cu beneficiarii selectați în urma parcurgerii celor două etape ale procesului de evaluare menționate la alin. (6) în cadrul procedurii de ofertare concurențială.	Schema art.22 alin 7	Furnizorul de ajutor de stat acordă ajutorul de stat după semnarea contractelor de finanțare cu beneficiarii selectați în urma parcurgerii celor două etape ale procesului de evaluare menționate la alin. (6) în cadrul procedurii de ofertare concurențială și în termen de maxim 3 luni de la data înregistrării cererilor de plată/rambursare.	Pentru mai multă predictibilitate asupra calendarului de derulare al schemei, propunem introducerea unor termene pentru fiecare etapa de verificare. Termenele sunt doar exemplificative, ME putând stabili alte termene rezonabile în funcție de experiența altor scheme de ajutor de stat.
5.	3.6 Alocarea stabilită pentru selecția proiectelor Bugetul total estimat al schemei de sprijin multianuale este echivalentul în lei a sumei de 550.000.000 euro din Fondul pentru Modernizare.	Ghid pg. 9	Este bugetul pentru toți anii sau doar pentru prima sesiune? După tabel spune că: <i>În cazul în care bugetul schemei de ajutor de stat nu se consumă integral după prima licitație, Ministerul Energiei va organiza o nouă procedură de ofertare concurențială pentru suma rămasă neutilizată.</i> În schemă apare un buget anual de 150 mil Euro, însă fără defalcare pe tipuri de investiții. Ar trebui corelat și detaliat, respectiv includerea și în ghid, pentru corelare, a bugetului anual de 150 mil Euro și defalcarea acestuia pe tipuri de investiții.	
6.	2.2 Eligibilitatea proiectului Pct. e) Perioada de implementare a proiectului se încadrează în perioada de eligibilitate a cheltuielilor, respectiv între data la care solicitantul depune oferta pentru finanțare la ME și data de finalizare a investiției prevăzută în procedura de ofertare concurențială, cu respectarea principiului "demararea lucrărilor" prevăzut la art. 2 din Regulamentul (UE) nr. 651/2014	Ghid pg. 19	Vă rugăm să precizați în Ghidul Solicitantului perioada de implementare având în vedere ceea ce menționează și formularul de ofertă: capitolul 17. Descrierea investiției și Studiul de fezabilitate / pagina 9. „proiectul să fie fezabil și să poată fi implementat în perioada planificată pentru proiect sau cel târziu în trei ani de la data semnării contractului de finanțare.	Pentru claritate
7.	Beneficiarii au obligația de a depune la ME cereri de rambursare pentru cheltuielile efectuate, în termen de maxim 3 luni de la efectuarea acestora, în conformitate cu graficul asumat prin contractul de finanțare. Perioada dintre două cereri de rambursare nu poate depăși doi ani.	Ghid pg 24-25	Beneficiarii au obligația de a depune la ME cereri de rambursare pentru cheltuielile efectuate, în termen de maxim 3 luni de la efectuarea acestora, în conformitate cu graficul asumat prin contractul de finanțare. Perioada dintre două cereri de rambursare nu poate depăși doi ani. În cazul în care, cheltuielile au fost efectuate înainte de semnarea contractului de finanțare, beneficiarii vor depune cererile de rambursare în termen de maxim 3 de luni de la semnarea contractului de finanțare.	Pentru mai multă predictibilitate asupra calendarului de derulare al schemei, propunem introducerea unor termene pentru fiecare etapa de verificare. Termenele sunt doar exemplificative, ME putând stabili alte termene rezonabile în funcție de experiența altor scheme de ajutor de stat.
8.	Investițiile vor fi finalizate, respectiv instalate și conectate la rețea, inclusiv punerea în funcțiune până cel târziu la data prevăzută în cadrul fiecărei proceduri de ofertare concurențială ce va fi lansată și publicată pe site-ul ME conform prevederilor legale.	Ghid pg 6	Investițiile vor fi finalizate, respectiv instalate și conectate la rețea, inclusiv punerea în funcțiune în termen de ____ ani de la data depunerii ofertei proiectului până cel târziu la data prevăzută în cadrul fiecărei proceduri de ofertare concurențială ce va fi lansată și publicată pe site-ul ME conform prevederilor legale.	Textul inițial este deficitar întrucât nu asigură o predictibilitate pentru investitori având în vedere că planul de investiții, analiza cost beneficiu și modelul financiar nu se pot realiza în termenul general de 30 de zile de la data anunțării procedurii concurențiale data finalizării investiției fiind o informație esențială în acest scop. Mai mult, conform Anexei 1/Eligibilitatea proiectului, în cazul în care implementarea proiectului depășește termenul precizat de ME în cadrul procedurilor de ofertare concurențială, solicitanții trebuie să își ia angajamentul finalizării din surse proprii. Așadar, stabilirea unui termen realist de finalizare și punere în funcțiune a investiției trebuie

				să fie incluse în prevederile schemei de ajutor de stat și nu la fiecare sesiune în parte, fiind un element important în pregătirea documentației și a obținerii tuturor avizelor solicitate prin această schemă.
9.	„Demararea lucrărilor” înseamnă fie demararea lucrărilor de construcții în cadrul investiției, fie primul angajament cu caracter juridic obligatoriu de comandă pentru echipamente sau oricare alt angajament prin care investiția devine ireversibilă, în funcție de care are loc primul. Obținerea de terenuri și lucrările pregătitoare, cum ar fi obținerea avizelor/autorizațiilor și realizarea studiilor de fezabilitate, nu sunt considerate drept demarare a lucrărilor.	Ghid pg 12	„Demararea lucrărilor” înseamnă fie demararea lucrărilor de construcții în cadrul investiției, fie primul angajament cu caracter juridic obligatoriu de comandă pentru echipamente sau oricare alt angajament prin care investiția devine ireversibilă, în funcție de care are loc primul. Obținerea de terenuri și lucrările pregătitoare, cum ar fi obținerea avizelor/autorizațiilor, încheierea contractului de racordare și realizarea studiilor de fezabilitate, nu sunt considerate drept demarare a lucrărilor.	Conform art. 33 lit. b) din Ordinul ANRE nr. 59/2013 de aprobare a Regulamentului privind racordarea utilizatorilor la rețelele electrice de interes public, avizul tehnic de racordare (ATR) emis își încetează valabilitatea în termen de 12 luni de la emitere, dacă nu a fost încheiat contractul de racordare. În acest sens, conform Ordinului ANRE pentru aprobarea contractelor-cadru de racordare la rețelele electrice de interes public obiectul contractului de racordare îl constituie racordarea instalației de utilizare de la locul de consum și/sau de producere al utilizatorului la rețeaua electrică a operatorului, prin realizarea lucrărilor stabilite în ATR i.e., lucrări de racordare și/sau de întărire. Având în vedere cele expuse mai sus, considerăm esențial ca încheierea contractului de racordare să fie inclusă în operațiunile permise și fără a reprezenta o demarare de lucrări, ținând cont de faptul că o mare parte dintre proiectele de investiții se află în situația în care (i) există un contract de racordare și un contract de executare a lucrărilor deja încheiate sau (ii) este necesar a se încheia contractul de racordare până la depunerea ofertei în cadrul schemei de ajutor pentru a evita expirarea ATR-ului. Mai mult decât atât, vă rugăm să clarificați noțiunea de investiție ireversibilă și să ne confirmați dacă semnarea contractului de racordare și/sau a contractului de execuție a lucrărilor stabilite în ATR reprezintă o situație în care investiția devine ireversibilă iar principiul demarării lucrărilor este încălcat.
10.	Extras de carte funciară care să probeze că imobilele (teren și/sau clădiri) sunt libere de orice Sarcini. În situația în care centrala se instalează pe o clădire/teren care este grevată/grevat de ipotecă, aplicantul va depune, la contractarea proiectului, o scrisoare din partea instituției creditoare (banca) conform căreia aceasta se angajează că nu va executa clădirea/terenul respectivă/respectiv și investiția finanțată din FM pe o perioadă de cel puțin 5 ani de la punerea proiectului în exploatare.	Ghid pg 21	Extras de carte funciară care să probeze că imobilele (teren și/sau clădiri) sunt libere de orice Sarcini doar în situația în care beneficiarul este și proprietarul terenului. În situația în care centrala se instalează pe o clădire/teren care este grevată/grevat de ipotecă, aplicantul va depune, la contractarea proiectului, o scrisoare din partea instituției creditoare (banca) conform căreia aceasta se angajează că nu va executa clădirea/terenul respectivă/respectiv și investiția finanțată din FM pe o perioadă de cel puțin 5 ani de la punerea proiectului în exploatare.	Atunci când aplicantul este doar un superficial iar terenul este în proprietatea unui terț, existența sarcinilor asupra terenului nu poate fi condiționată de aplicant pe toată durata de implementare și monitorizare a proiectului. Mai mult în cazul unei executări silite asupra terenului, aceasta nu va putea fi extinsă asupra construcției aflate în proprietatea aplicantului.
11.	o) Proiectul are avizul tehnic de racordare (ATR) pentru locul de producere	Ghid pg. 21	Propunem solicitarea ATR doar la contractare.	Modificarea este propusă în vederea asigurării concordanței dintre prevederile Ghidului Solicitantului și ale Anexei nr. 1 – Grila de verificare a conformității administrative și a

<p>Se probează prin: ✓ ATR</p> <p><i>Nota: Dacă ATR a fost depus o dată cu oferta, însă nu acoperă puterea centralei finanțate, este obligatorie depunerea acestuia la încheierea contractului de finanțare.</i></p>	<p>Dacă avizul ATR nu a fost depus o dată cu oferta, este obligatorie depunerea dovezii solicitării acestuia către instituția competentă, urmând ca ATR să fie prezentat la încheierea contractului de finanțare.</p>	<p>eligibilității ofertelor, precum și având în vedere următoarele considerente:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Conform Ordinului ANRE 59/02.08.2013, cu modificările și completările ulterioare, Avizul Tehnic de Racordare își pierde valabilitatea dacă în termen de 12 luni de la emitere, dacă nu a fost încheiat contractul de racordare. Dat fiind calendarul de evaluare și implementare pentru proiectele finanțate prin cele două apeluri, avizul emis în etapa depunerii proiectelor riscă să își piardă valabilitatea până la momentul implementării proiectului, ceea ce ar presupune costuri suplimentare pentru aplicant. 2. În funcție de dimensiunea și amplasarea proiectului, obținerea ATR poate fi un proces îndelungat, ceea ce implică în anumite cazuri un risc ridicat de a fi imposibil de obținut până la încheierea apelului de proiecte. Precizăm că durata acestui proces nu depinde de beneficiar, ci de operatorul de distribuție / transport al energiei electrice, astfel că unii potențiali solicitanți în cadrul apelului desfășurat prin Fondul pentru Modernizare ar putea fi excluși din motive ce nu le sunt imputabile, situație care ar constitui o încălcare a principiului tratamentului egal și egalității de șanse, principii care stau la baza funcționării Uniunii Europene. 3. Ghidurile prevăd posibilitatea depunerii împreună cu oferta a unui ATR care nu acoperă puterea centralei finanțate cu obligația transmiterii ATR corespunzător în etapa de contractare. Din perspectiva evaluării maturității proiectului, considerăm că acest document este mai puțin relevant decât dovada depunerii dosarului pentru ATR-ul corespunzător raportat la puterea centralei propuse. 4. Referitor la Evaluarea impactului asupra mediului (EIM) Ghidurile aferente „Programului-cheie 1 - Surse regenerabile de energie și stocarea energiei” permit la „(...) momentul depunerii ofertei solicitantul trebuie să facă dovada depunerii la autoritatea competentă a documentelor pentru obținerea actului de reglementare pentru protecția mediului.” Prevederea poate fi aplicată în mod similar și în ceea ce privește depunerea ATR, fiind vorba tot de documente emise de către terțe părți (autorități / instituții responsabile conform legii). 5. Reamintim și faptul că această posibilitate a fost prevăzută în Ghidul pentru Măsura de investiții - Investiția I.1 – Noi
---	---	---

				<p>capacități de producție de energie electrică din surse regenerabile, în cadrul PNRR, pentru a simplifica procedura de depunere a proiectului pentru solicitanți. Considerăm că nu există o justificare obiectivă pentru a prevedea condiții de participare mai restrictive în cadrul apelului din Fondul pentru Modernizare, față de cele aplicate în cadrul apelului din PNRR.</p>
12.	<p>La lit. k) a Secțiunii 2.2 din Ghidul Solicitantului este menționată următoarea condiție de eligibilitate a proiectelor depuse în cadrul Schemei:</p> <p>Activitatea economică identificată prin codul CAEN pentru care se solicită finanțarea este eligibilă iar prin proiect nu se sprijină în niciun fel sectoarele și situațiile excluse conform articolului 1, alin. (3) din Regulamentul (UE) nr. 651/2014 (cazul proiectelor de tip A). În cazul în care o întreprindere își desfășoară activitatea atât în sectoarele excluse menționate la art. 1 alin. (3) din Regulament, aceasta poate primi ajutor pentru aceste ultime sectoare sau activități, cu condiția ca întreprinderile să dovedească fie separarea activităților fie o distincție între costuri, astfel încât activitățile desfășurate în sectoarele excluse să nu beneficieze de ajutoarele acordate în conformitate cu prezentul ghid.</p>	Ghid pg. 22	<p>Propunem revizuirea lit. k) a Secțiunii 2.2 din Ghidul Solicitantului, astfel:</p> <p>Activitatea economică identificată prin codul CAEN pentru care se solicită finanțarea este eligibilă iar prin proiect nu se sprijină în niciun fel sectoarele și situațiile excluse conform articolului 1, alin. (3), lit. a)-d) din Regulamentul (UE) nr. 651/2014 (cazul proiectelor de tip A). În cazul în care o întreprindere își desfășoară activitatea atât în sectoarele excluse menționate la art. 1 alin. (3) lit. a)-c) din Regulament, cât și în sectoarele care intră în domeniul de aplicare al Regulamentului, aceasta poate primi ajutor pentru aceste ultime sectoare sau activități, cu condiția ca întreprinderile să dovedească fie separarea activităților fie o distincție între costuri, astfel încât activitățile desfășurate în sectoarele excluse să nu beneficieze de ajutoarele acordate în conformitate cu prezentul ghid.</p>	<p>I. Cu privire la modificarea primei fraze a lit. k) a Secțiunii 2.2 din Ghidul Solicitantului:</p> <p>Conform art. 1 alin. (2) din Schemă, acordarea ajutoarelor de stat în cadrul acestei schemei se va face în baza art. 41 din Regulamentul (UE) nr. 651/2014, așa cum acesta va fi modificat conform Proiectului de modificare a Regulamentului (UE) nr. 651/2014, aflat în prezent în consultarea publică a Statelor Membre; prin urmare, ajutoarele de stat acordate în cadrul acestei scheme se încadra în categoria ajutoarelor pentru investiții destinate promovării producției de energie din surse regenerabile, a hidrogenului produs din surse regenerabile și a cogenerării de înaltă eficiență.</p> <p>La art. 1 alin. (3) din Regulamentul (UE) nr. 651/2014 sunt enumerate categoriile de ajutoare pentru care nu se aplică regulamentul, printre acestea numărându-se, conform art. 1 alin. (3) lit. e) din Regulamentul (UE) nr. 651/2014, categoriile de ajutoare <u>regionale</u> la care se referă art. 13 din Regulamentul (UE) nr. 651/2014.</p> <p>Având în vedere că ajutoarele care fac obiectul Schemei nu sunt ajutoare regionale în sensul Secțiunii 1 a Capitolului III din Regulamentul (UE) nr. 651/2014, apreciem că este necesară excluderea referinței la art. 1 alin. (3) lit. e) din Regulamentul (UE) nr. 651/2014, care se referă la categoriile de ajutoare regionale, și menținerea doar a referinței la situațiile și sectoarele excluse conform art. 1 alin. (3) lit. a)-d) din Regulamentul (UE) nr. 651/2014</p> <p>II. Cu privire la modificarea celei de-a doua fraze a lit. k) a Secțiunii 2.2 din Ghidul Solicitantului:</p> <p>Este necesară completarea cerinței de eligibilitate prin preluarea integrală a formulării din ultimul paragraf al art. 1 alin. (3) din Regulamentul (UE) nr. 651/2014.</p>

13.	<p>Capitolul 3.1.10 – Studiul de Fezabilitate Să folosească, ca sursă de energie primară/combustibil, resturi generate de activități agricole, vegetale și/sau animale.</p>	<p>Ghidn Pg. 31 - capitolul 3.1.10 – Studiul de Fezabilitate</p>	<p>Să folosească, ca sursă de energie primară/combustibil, resturi generate de activități agricole, vegetale și/sau animale și deseuri organice biodegradabile.</p>	<p>Centralele pe biomasă și biogaz enunțate în textul ghidului (centrale de cogenerare) funcționează după două principii:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Cogenerare prin ardere – proces în urma căruia se obține cenusa (materie reziduală) și CO₂ - Cogenerare prin fermentare anaerobă – proces în urma căruia se obține digestat (îngrășământ natural) și emisii mai mici de CO₂ decât în cazul arderii. <p>Procesul de fermentare anaerobă utilizează ca și materie primă, pe lângă deșeurile agricole, și deșeurile de natură organică, care nu sunt menționate în textul Ghidului deși directivele UE prevăd că este necesară încurajarea biogazului obținut prin fermentare anaerobă (atât a biomasei, cât și a deșeurilor de natură organică), acest lucru contribuind la principiile economiei circulare. Documentul ce conține prevederi directe în acest domeniu este: DIRECTIVA (UE) 2018/2001 A PARLAMENTULUI EUROPEAN ȘI A CONSILIULUI din 11 decembrie 2018 privind promovarea utilizării energiei din surse regenerabile În cadrul acestui document este precizat că: <i>Atunci când concep scheme de sprijin pentru sursele regenerabile de energie, statele membre ar trebui să ia în considerare rezerva disponibilă durabilă de biomasă și țin cont în mod adecvat de principiile economiei circulare și de ierarhia deșeurilor stabilită în Directiva 2008/98/CE a Parlamentului European și a Consiliului (1), pentru a evita denaturarea inutilă a piețelor materiilor prime.</i> În ANEXA IX la Directiva menționată mai sus, sunt enumerate <i>Materii prime pentru producția de biogaz pentru transporturi și de biocombustibili avansați, printre care:</i> <i>(b) fracțiunea de biomasă din deșeurile municipale mixte</i> <i>(c) biodeșeurile, astfel cum sunt definite la articolul 3 punctul 4 din Directiva 2008/98/CE, provenite din gospodăriile private („bio-deșeurile” sunt deșeurile biodegradabile provenite din grădini și parcuri, deșeurile alimentare sau cele provenite din bucătăriile gospodăriilor private, restaurantelor, firmelor de catering sau din magazine de vânzare cu amănuntul și compatibile cu deșeurile provenite din uzinele de prelucrare a produselor alimentare - Directiva 2008/98/CE)</i> <i>(d) fracțiunea de biomasă din deșeurile industriale care nu poate fi folosită în lanțul alimentar sau furajer, inclusiv materiale provenite din industria cu amănuntul și cu ridicata și din industria agroalimentară, precum și din industria pescuitului și acvaculturii</i></p>
14.	<p>Anexa nr. 2.1 Grila de verificare a conformității administrative și a eligibilității ofertelor Anexele privind declarații /angajamente anexate ofertei:</p>	<p>Anexa nr. 2.1 Pg. 1</p>	<p>Vă rugăm să eliminați din grila CAE punctul 9 de la secțiunea privind declarații /angajamente anexate ofertei</p>	<p>Având în vedere că Ghidul Solicitantului vizează doar producerea de energie din surse regenerabile destinată</p>

	9. Declarația privind scopul producerii de energie electrică a fost încărcată în platforma electronică și completată, datată, și semnată și cu numele complet al persoanei semnatare?			comercializării prezența punctului 9 în grila de verificare CAE este redundant.
15.	Anexa nr. 2.1 Grila de verificare a conformității administrative și a eligibilității ofertelor Anexe privind documente suport specifice ofertei și alte anexe 4. Analiza privind capacitatea instituțională a fost încărcată în platforma electronică?	Anexa nr. 2.1. Pg. 2	Vă rugăm să eliminați „analiza privind capacitatea instituțională” ca Anexă distinctă atașată ofertei și care se încarcă în platformă electronică	Anexa 1 – Formularul Ofertei include la capitolul 18 – analiza instituțională care trebuie să furnizeze o serie de informații precizate în document
16.	Anexa nr. 2.1 Grila de verificare a conformității administrative și a eligibilității ofertelor n) Procentul energiei autoconsumate din totalul energiei produse - se probează cu Studiul de fezabilitate/alte documente justificative încărcate în platforma electronică	Anexa nr. 2.1 Pg. 6	Vă rugăm să eliminați din grila CAE punctul „n”	Având în vedere că Ghidul Solicitantului vizează doar producerea de energie din surse regenerabile destinată comercializării prezența punctului „n” în grila de verificare CAE este redundant.
17.	Care este perioada de eligibilitate a cheltuielilor? Până când trebuie finalizate lucrările? Nu am găsit în ghid. Schema de ajutor de stat este valabilă până la 31.12.2028. Propunem includerea și în ghid a termenului maxim pentru implementarea proiectelor, respectiv fără a depăși 31.12.2028.			

2. Schema de ajutor de stat și Ghidul Solicitantului privind sprijinirea investițiilor în noi capacități de producere a energiei electrice produse din surse regenerabile pentru autoconsum

#	TEXT DIN GHID/SCHEMĂ	# PAG. GHID/SCHEMĂ	OBSERVAȚII/SOLUȚII PROPUSE	MOTIVARE
1.	<p>1.5 Indicatori</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Indicatorul Procentul din producția totală de energie din surse regenerabile estimat a fi folosit pentru consumul propriu (*) <p>La formula de calcul a indicatorului Indicatorul I.5 = Procentul din producția totală de energie din surse regenerabile estimat a fi folosit pentru consumul propriu Formula de calcul: Cantitatea de energie consumată, neinjectată în rețea/ cantitatea de energie produsă în total (minimum 50%)</p>	10	<p>Propunem revizuirea Ghidului solicitantului, astfel:</p> <p>Indicatorul I.5 = Procentul din producția totală de energie din surse regenerabile estimat a fi folosit pentru consumul propriu Formula de calcul: Cantitatea de energie consumată, neinjectată în rețea/ cantitatea de energie produsă în total (minimum 50%) (minimum 70% proiecte de tip A și 100% proiecte de tip B)</p>	<p>În ghid la descrierea Indicatorilor avem menționat clar procentul destinate autoconsumului pentru fiecare tip de proiect.</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Indicator ul I.5 ▪ Procentul din producția totală de energie din surse regenerabile estimat a fi folosit pentru consumul propriu (*) <p>(*) Pentru proiectele de tip A, consumul propriu în cadrul societății sau grupului de societăți va reprezenta obligatoriu minimum 70 % din producția de energie din surse regenerabile a centralei finanțate. (*) Pentru proiectele de tip B, consumul propriu va reprezenta obligatoriu 100% din producția de energie din surse regenerabile a centralei finanțate.</p>

2.	<p>2.1. Eligibilitatea solicitantului</p> <p>Solicitanții trebuie să îndeplinească cumulativ următoarele condiții de natură instituțională, legală și financiară:</p> <p>b) Solicitantul își desfășoară activitatea în sectorul producerii de energie electrică; ✓ Pentru proiecte de tip A:</p> <p>Se probează prin:</p> <p>➤ Certificatul constatator eliberat de Oficiul Național al Registrului Comerțului valabil la momentul contractării.</p> <p>i. Se va lua în considerare codul CAEN al activității pentru care solicitantul intenționează să acceseze fonduri în cadrul FM (nu este obligatoriu ca acesta să fie codul activității principale a societății).</p> <p>ii. Toate întreprinderile/regiile autonome trebuie să aibă ca activitate înscrisă în Statutul societății/actul de înființare al regiei autonome, între altele, activitatea privind producerea de energie electrică (corespunzătoare Diviziunii 35: „Producția și furnizarea de energie electrică și termică, gaze, apă caldă și aer condiționat”, clasa CAEN 3511 – Producția de energie electrică; aceasta se va dovedi prin certificatul constatator de la Registrul Comerțului, depus până cel târziu în etapa de contractare</p>	Ghid pg. 16-17	<p>2.1 Eligibilitatea solicitantului</p> <p>Solicitanții trebuie să îndeplinească cumulativ următoarele condiții de natură instituțională, legală și financiară:</p> <p>d) Solicitantul își va desfășura activitatea în sectorul producerii de energie electrică; ✓ Pentru proiecte de tip A:</p> <p>Se probează prin:</p> <p>➤ Declarație pe proprie răspundere că la momentul contractării întreprinderile/regiile autonome trebuie să aibă înscrisă în statutul societății/actul de înființare, între altele, activitatea privind producerea de energie electrică, corespunzătoare diviziunii 35: "Producția și furnizarea de energie electrică și termică, gaze, apă caldă și aer condiționat", clasa CAEN 3511 – Producția de energie electrică</p>	<p>La Eligibilitatea solicitantului există următoarea enumerare a criteriilor: a), b), c), b), d), e), d), e) f), g), h) și ar trebui o enumerare cronologică de la a) la k)</p> <p>Solicitantul să își poată autoriza domeniul de activitate privind producția și furnizarea de energie electrică corespunzătoare diviziunii 35, până la momentul contractării, așa cum este specificat în Ghid la Cap. 1.4 Tipuri de solicitanți (pag.8)</p> <p>➤ La momentul contractării întreprinderile/regiile autonome trebuie să aibă înscrisă în statutul societății/actul de înființare, între altele, activitatea privind producerea de energie electrică, corespunzătoare diviziunii 35: "Producția și furnizarea de energie electrică și termică, gaze, apă caldă și aer condiționat", clasa CAEN 3511 – Producția de energie electrică.</p>
3.	<p>2.2 Eligibilitatea proiectului, C – valoarea ajutorului de stat solicitat per MW instalat este de maxim:</p> <p>Energie solară</p> <p>➤ 750.000 Euro/MW- pentru capacități instalate de până la 1 MW (inclusiv)</p> <p>➤ 425.000 Euro/MW- pentru capacități instalate mai mari de 1 MW</p> <p>➤ 1.805.000 Euro/MW – pentru toate capacitățile instalate</p>	Ghid pg. 21	<p>Propunem revizuirea Ghidului solicitantului, astfel:</p> <p>Energie solară</p> <p>➤ 750.000 Euro/MW- pentru capacități instalate de până la 1 MW (inclusiv)</p> <p>➤ 425.000 Euro/MW- pentru capacități instalate mai mari de 1 MW</p> <p>Energie hidro</p> <p>➤ 1.805.000 Euro/MW – pentru toate capacitățile instalate</p>	<p>➤ 1.805.000 Euro/MW – pentru toate capacitățile instalate</p> <p>Nu este un preț per MW justificat pentru energia obținută din sursa solară, ci trebuie menționat că este pentru energie hidro</p>
4.	Valoarea maximă a ajutorului de stat	Ghid pg. 22	Întrucât este neclar dacă valoarea maximă a ajutorului este 20 sau 15 mil Euro, propunem revizuirea Ghidului solicitantului, încât valoarea să fie 20 mil. Eur peste tot	
5.	<p>2.2. Eligibilitatea proiectului</p> <p>o) Proiectul are avizul tehnic de racordare (ATR) pentru locul de producere</p> <p>Se probează prin:</p> <p>✓ ATR</p>	Ghid pg. 23	Propunem solicitarea ATR doar la contractare	.Modificarea este propusă în vederea asigurării concordanței dintre prevederile Ghidului Solicitantului și ale Anexei nr. 1 – Grila de verificare a conformității administrative și a eligibilității ofertelor.

	Notă: Dacă ATR a fost depus odată cu oferta, însă nu acoperă puterea centralei finanțate, este obligatorie depunerea acestuia la încheierea contractului de finanțare			
6.	4.1.2 Evaluarea tehnico-economică a ofertei Ofertele vor fi ordonate în funcție de punctajele finale obținute și înscrise pe lista pentru finanțare începând de la cele cu punctajul cel mai mare, până la acoperirea bugetului alocat.	Ghid pg. 41	Propunem revizuirea Ghidului solicitantului, astfel: Ofertele vor fi ordonate în funcție de punctajele finale obținute și înscrise pe lista pentru finanțare începând de la cele cu punctajul cel mai mare, până la acoperirea bugetului alocat bugetelor alocate fiecărui tip de sursă regenerabilă (eoliană, solară, hidro, geotermală, biomasă sau biogaz)	Rugăm confirmarea faptului că în urma evaluării proiectelor vor fi 7 liste, deoarece bugetul total este defalcat în 7 bugete în funcție de sursa regenerabilă utilizată și capacitatea instalată.
7.	8. energia produsă prin implementarea proiectului este utilizată doar pentru consumul în domeniul public și/sau clădiri publice în care nu se desfășoară activități economice de către terți, clădiri și perimetre ale unităților din sistemul național de apărare, ordine publică și siguranță națională sau ale instituțiilor publice.1 1 Punctul 8 din modelul declarației de eligibilitate se completează doar în cazul solicitanților pentru proiectele de tip B (Unitățile Administrativ Teritoriale, Sub-unitățile Administrativ Teritoriale, unitățile din sistemul național de apărare, ordine publică și siguranță națională, instituții publice) în corelare cu obiectivele proiectului propus spre finanțare	Formularul 3.a – Model declarație de eligibilitate pg. 2	Propunem revizuirea Notei de subsol astfel: Punctul 8 se va elimina de către Solicitanții pentru proiectele de tip A	Rugăm confirmarea faptului că este permisă ștergerea punctului din Formularul 3.a în cazul Solicitanților pentru proiecte de tip A.
8.	„proiectul să fie fezabil și să poată fi implementat în perioada planificată pentru proiect sau cel târziu până la sfârșitul perioadei de eligibilitate 30.06.2026”	Anexa nr 1b Ghidul Solicitantului Formularul Cererii de Finanțare, capitolul 17	Vă rugăm clarificați perioada de implementare având în vedere necorelările care există în documentația publicată în consultare publică, de exemplu – Anexa nr 1b Ghidul Solicitantului Formularul Cererii de Finanțare, capitolul 28 Buget – Plan anual de cheltuieli - este eșalonat până în 2027.	
9.	Proiecte de tip A Anexe privind documente suport specifice ofertei și alte anexe 4.Analiza privind capacitatea instituțională a fost încărcată în platforma electronică	Anexa 2.1 – grila CAE	Vă rugăm să eliminați „analiza privind capacitatea instituțională” că Anexa distinctă atașată ofertei și care se încarcă în platforma electronică.	Anexa 1 – Formularul Ofertei include la capitolul 18 – analiza instituțională care trebuie să furnizeze o serie de informații precizate în document.
10.	Factorul de conversie	Care este factorul de conversie care trebuie utilizat? Poate ar fi bine ca ME să confirme cu EIB că se utilizează factorul de conversie agreat și de EIB (până acum s-a folosit pe proiectele de energie factorul de conversie de 0,33 tone CO2/MWh).		